

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 12134/SOPK/22

VYŘIZUJE: ŠTEFANOVÁ

DATUM: 27. ČERVNA 2022

Věc: Odpověď na přípisy zaslané v souvislosti se záměrem stavby „Rodinný dům č. p. 51, Horní Adršpach“ na pozemcích st. p. č. 134 a p. p. č. 103/5, 840 a 106/1 v k. ú. Horní Adršpach

XXXXXXXXXXXXXXXXXX,

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen „Agentura“) obdržela dne 5. 7. 2022 několik Vašich přípisů souvisejících se záměrem stavby „Rodinný dům č. p. 51, Horní Adršpach“ na pozemcích st. p. č. 134 a p. p. č. 103/5, 840 a 106/1 v k. ú. Horní Adršpach, z nichž některé byly rovněž žádostmi o informace. Po prostudování Vašich žádostí Agentura došla k závěru, že jejich část se týká informací o životním prostředí ve smyslu § 2 písm. a) bod 6 zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, v platném znění (dále jen „zákon o právu na informace o ŽP“), konkrétně informací o správních řízeních ve věcech životního prostředí. Ve Vašich žádostech jste vznesl následující požadavky:

1. Vyznačit a zdokumentovat nálezy ZCHD *in situ* za přítomnosti vlastníků
2. Předložit důkazy o existenci biotopu bledule jarní v zájmové lokalitě, vč. mapového zákresu
3. Sdělit termín včetně časového úseku, kdy byla provedena prohlídka lokality, na základě které bylo provedeno ověření nálezů pracovníky Agentury Mgr. Jitkou Laburdovou a RNDr. Janem Košnerem, Ph.D.
4. Předložit oprávnění či pověření provádět ověřování (validaci) a zaštitovat garanci správnosti údajů zanesených do nálezové databáze ochrany přírody
5. Poskytnout jméno pracovníka, který ověření nálezů v dané lokalitě inicioval nebo nařídil
6. Předložit veškeré nashromážděné podklady a nezpochybnitelné důkazy, které byly pracovníky Agentury během let zajištěny před vydáním sdělení, předběžné informace a nesouhlasných stanovisek jako důkazy, že se v tomto konkrétním případě skutečně jedná o funkční údolní nivu dle platné definice
7. Vymezit údolní nivu *in situ* v souladu s její platnou definicí, a to za přítomnosti vlastníků pozemků, vč. mapového zákresu
8. Vysvětlit větu „Většinová část posuzované lokality leží v plně funkční nivě bezejmenného přítoku potoka“ obsažené ve stanovisku CHKO č.j. 00228/VC/21 ze dne 22.3.2021

9. Sdělit, zda je pracovník CHKO na pozici krajinář kompetentní k posuzování problematiky týkající se vodních toků.

10. Vysvětlit a poskytnout zákonné zdůvodnění proč nebylo pro vydání nesouhlasných závazných stanovisek zohledněno biologické posouzení zájmové lokality RNDr. Františkem Bártou, které výskyt údolní nivy nepotvrdilo.

11. Sdělit zda SCHKO před vydáním stanoviska č.j. 00228/VC/21 ze dne 22.3.2021 disponovala jiným biologickým hodnocením stavu území na funkci toku v něm, na základě kterého byly vymezeny hranice údolní nivy jako většinová část zájmové lokality.

Agentura tedy jako povinný subjekt dle § 2 písm. b) bod 1 zákona o právu na informace o ŽP zasílá v souladu s ust. §§ 6 a 7 zákona o právu na informace o ŽP zasílá požadované informace, které bylo možno poskytnout. V případě informací, které poskytnout nebylo možné (požadavky č. 5, 8 a 10), Vám je zasíláno samostatné rozhodnutí. K těm požadavkům z Vašich žádostí, které nejsou žádostmi o informace, Agentura níže uvádí své stanovisko.

Ad. 1 – požadavek vyznačit a zdokumentovat nálezy ZCHD in situ za přítomnosti vlastníků

Tento požadavek není žádostí o informace ani žádostí o vydání konkrétního správního aktu či iniciací jiného zákonem předvídaného postupu, a proto zde Agentura pouze odpovídá na argumenty žadatele. Pokud jde o odůvodnění tohoto požadavku prevencí poškození biotopu ZCHD bledule jarní při obhospodařování nemovitosti, je třeba upozornit, že Nálezová databáze ochrany přírody (dále jen „NDOP“) je dostatečným zdrojem informace o výskytu ZCHD s ohledem na zásadu prevence, neboť na základě informace o zjištěném výskytu v rámci NDOP má vždy osoba zamýšlející záměr v dané lokalitě v případě pochybností o možné kolizi se zájmy ZCHD možnost požádat o předběžnou informaci dle § 139 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění, stran toho, zda může být realizací daného záměru zasažen biotop či jedinci daného ZCHD, a zda tedy takový záměr bude vyžadovat k realizaci rovněž vydání tzv. druhové výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“), nebo v případě relativní jistoty kolize se zájmy ZCHD rovnou přímo o druhovou výjimku. S ohledem na to, že příroda je jev dynamický, je tento způsob zajištění ochrany ZCHD vhodnější než jednorázové statické vyznačení výskytu ZCHD *in situ*, neboť výskyt ZCHD se může v čase měnit, čímž dojde k výraznému snížení jak prevence u zájmů ZCHD, tak právní jistoty vlastníka pozemku či jiné osoby zamýšlející v lokalitě jakékoliv záměry – může dojít např. k tomu, že se ZCHD rozšíří mimo hranice historicky vytýčené, aniž by ještě došlo ke změně vytýčení, a někdo v dobré víře bude realizovat záměr mimo tuto vytýčenou hranici a do ZCHD nedovoleně zasáhne a kromě poškození ZCHD či jejich biotopu se rovněž vystaví přestupkové odpovědnosti.

Ad. 2 – požadavek předložit důkazy o existenci biotopu bledule jarní v zájmové lokalitě, vč. mapového zákresu

Požadavek na nezpochybnitelný důkaz je nerealistický. Důkazem výskytu je výsledek terénního šetření renomovaného autora z dané plochy a následná validace nálezu nezávislým odborným pracovníkem. O kvalitě a věrohodnosti botaniků Agentury není v dané záležitosti jakákoliv pochybnost. Všechny dostupné podklady k existenci biotopu už byly žadateli poskytnuty.

Ad. 3 – požadavek sdělit termín včetně časového úseku, kdy byla provedena prohlídka lokality, na základě které bylo provedeno ověření nálezů pracovníky Agentury Mgr. Jitkou Laburdovou a RNDr. Janem Košnerem, Ph.D.

Termín nálezu je dokumentován v NDOP jako datum pořízení záznamu a byl již reflektován v předchozím vyjádření (č. j. 15254/SOPK/22 ze dne 5. 11. 2021). Podmínkou validace a garance údaje není terénní šetření.

Ad. 4 – požadavek na předložení oprávnění či pověření provádět ověření (validaci) a zaštiťovat garanci správnosti údajů zanesených do nálezové databáze ochrany přírody

Oprávnění Agentury a jejích pracovníků k provádění inventarizačních průzkumů vyplývá přímo ze zákona, konkrétně z § 78 odst. 5 ZOPK. Vedení NDOP je projevem této zákonné kompetence Agentury a validace údajů NDOP, je interním postupem Agentury zajišťujícím řádný výkon této zákonné kompetence.

Ad. 6 - požadavek na předložení veškerých nashromážděných podkladů a nezpochybnitelných důkazů, které byly pracovníky Agentury během let zajištěny před vydáním sdělení, předběžné informace a nesouhlasných stanovisek jako důkazy, že se v tomto konkrétním případě skutečně jedná o funkční údolní nivu dle platné definice.

Pracovníci Agentury navštívili lokalitu opakovaně, konkrétně se jednalo o 5 terénních šetření. Botanický průzkum s prohlídkou místa záměru, který byl podkladem pro vydání předběžné informace ze dne 14. 5. 2019 č. j. 1926/VC/19 provedla Mgr. Eliška Vicharová dne 18. 4. 2019. Prohlídku místa stavby provedla 26. 2. 2021 Ing. Lucie Jirková, která byla pověřena vyřízením žádosti o závazné stanovisko k záměru „Rodinný dům č. p. 51 Horní Adršpach“ (č. j. 00228/VC/21 ze dne 22. 3. 2021). Dne 6. 4. 2021 místo navštívila botanička Bc. Petra Svobodová. V letošním roce dne 7. 4. 2022 provedla opětovný botanický průzkum botanička Mgr. Markéta Pýchová. Dne 28. 6. 2022 se v místě stavby sešli Ing. Lucie Jirková, Ing. David Velehradský a partner investorky a při terénním šetření bylo zjištěno, že je tok aktuálně vyschlý. Při výše uvedených terénních šetřeních bylo vizuálně určeno, že se jedná o funkční potoční nivu, neboť území splňuje následující charakteristiku: „Údolní niva je biotop, jehož utváření, složení a vzájemné vztahy jeho jednotlivých složek jsou ovlivňovány hydrogeologickými poměry vodního toku (výše hladiny spodní vody, občasné záplavy). Údolní niva je charakterizována geomorfologicky (utvářením terénu), především však druhovým spektrem typických (rostlinných) společenstev (doprovodné břehové porosty, společenstva

vlhkomilných druhů rostlin – lužní lesy, pobřežní křoviny, rákosiny, porosty vysokých ostřic, nitrofilní společenstva vysokých bylin a aluviální louky). Terénními úpravami, zástavbou či jinými technickými zásahy ztrácejí tyto prostory svůj přirozený charakter. Vymezení hranic údolní nivy v území je tedy otázkou biologického hodnocení stavu tohoto území s ohledem na funkci toku v něm.“ Veškeré shora uvedené dokumenty Vám zasíláme v příloze tohoto přípisu.

Ad. 7 - požadavek na vymezení údolní nivy in situ v souladu s její platnou definicí, a to za přítomnosti vlastníků pozemků, vč. mapového zákresu

Tento požadavek není žádostí o informace ani žádostí o vydání konkrétního správního aktu či iniciací jiného zákonem předvídaného postupu, a proto zde Agentura pouze odpovídá na argumenty žadatele. Agentura nemá zákonnou povinnost vymezovat geomorfologické struktury in situ pro potřeby vlastníků pozemků.

Údolní niva je vymezována geomorfologicky a z ekosystémového hlediska představuje komplikovaný terénní a krajinný útvar, v němž se mohou vyskytovat všechny významné krajinné prvky a jejich mozaikovitá kombinace. Z pohledu ochrany přírody je nezbytné zachovat ekologicko-stabilizační funkci VKP údolní niva. Údolní niva v přirozeném stavu obsahuje vzhledem ke svému rozsahu ekologicko-stabilizační funkce většiny VKP. U degradovaných údolních niv je třeba se zaměřit na udržení alespoň základní koridorové funkce a zachování možnosti rozlivu vodního toku podporujícího opětovný vznik typických společenstev a drobných mokřadů. V případě dotčeného pozemku se jedná o funkční údolní nivu u drobné vysychající vodoteče s nitrofilními společenstvy s výskytem ZCHD bledule jarní se zachovalou funkcí možnosti rozlivu vodního toku.

Ad. 9 - požadavek na sdělení, zda je pracovník CHKO na pozici krajinář kompetentní k posuzování problematiky týkající se vodních toků.

Pracovník CHKO na pozici krajinář je kompetentní k posuzování problematiky VKP, tedy i ve vymezení VKP údolní niva. VKP údolní niva byl na dotčeném pozemku vymezen na základě výše uvedených skutečností, které naplňují charakteristiku VKP údolní niva.

Ad. 11 - požadavek na sdělení, zda SCHKO před vydáním stanoviska č.j. 00228/VC/21 ze dne 22.3.2021 disponovala jiným biologickým hodnocením stavu území na funkci toku v něm, na základě kterého byly vymezeny hranice údolní nivy jako většinová část zájmové lokality.

Jiným biologickým hodnocením dané lokality SCHKO nedisponovala.

S pozdravem

Ing. Pavel Pešout

ŘEDITEL SEKCE OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

Přílohy:

- Předběžná informace ze dne 14. 5. 2019 - č. j. 1926/VC/19
- Závazné stanovisko k záměru „Rodinný dům č. p. 51 Horní Adršpach“ - č. j. 00228/VC/21 ze dne 22. 3. 2021

Na vědomí: AOPK ČR SCHKO Broumovsko, Ledhujská 59, 549 54 Police nad Metují